

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 24P/18/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6419202042
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radovan Beňo
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2021:6419202042.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudcom JUDr. Radovanom Beňom v právnej veci navrhovateľky Z. Z., D.. XX.XX.XXXX, N. A.P. Č.. XXX, XXX XX A., zastúpená JUDr. Jozefom Bónom, advokátom so sídlom A. Hlinku 740/11, 965 01 Žiar nad Hronom, proti manželovi O.. A. Z., D.. XX.XX.XXXX, N. U.. Z. XXXX/XX, XXX XX N. Š., v konaní o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, a to k maloletému A. Z., D.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica ako kolíznym opatrovníkom, takto

rozhodol:

I. Súd manželstvo účastníkov Z. Z., F. N., nar. XX.XX.XXXX, a A. Z., D.. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa XX.XX.XXXX S. N. Š., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu N. Š., vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XX, pod poradovým číslom X, r o z v á d z a .

II. Maloletý A. Z., D.. XX.XX.XXXX, sa na čas po rozvode z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky Z. Z., ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

III. Otec A. Z. je p o v i n ň ý prispievať na výživu maloletého A. Z. sumou 200,- Eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého.

IV. V prevyšujúcej časti súd návrh matky v časti týkajúcej sa určenia výživného z a m i e t a .

S.. Z. X. A. F. V. S. X. M. I. Z. P. A. Z. Z. O. A. Sopkom tak, že otec je o p r á v n e ň ý sa s maloletým dieťaťom stretávať počas obdobia troch mesiacov počnúc prvým dňom kalendárneho mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti tohto rozsudku v rozsahu dvoch hodín raz za dva týždne, celkovo v rozsahu štyroch hodín mesačne na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny príslušnom podľa bydliska maloletého za prítomnosti kvalifikovaného pracovníka úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Termín stretnutia určí úrad práce, sociálnych vecí a rodiny príslušný podľa bydliska maloletého tak, aby otec a matka boli o termíne informovaní aspoň 5 dní vopred. Matka Z. Z. je p o v i n ň á zabezpečiť prítomnosť maloletého na určenom termíne stretnutia.

VI. Počnúc prvým dňom štvrtého kalendárneho mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti tohto rozsudku je otec o p r á v n e ň ý sa s maloletým stretávať každý kalendárny týždeň v stredu v čase od 16:00 hod. do 18:00 hod. a každý páry kalendárny týždeň v nedeľu v čase od 09:00 hod. do 18:00 hod.

VII. Matka Z. Z. je p o v i n ň á maloletého na styk riadne a včas pripraviť, umožniť otcovi styk s dieťaťom a odovzdať mu ho v mieste bydliska matky, kde ho aj otec po ukončení styku matke vráti.

VIII. Súd u k l a d á rodičom maloletého a maloletému výchovné opatrenie - povinnosť podrobiť sa sociálnemu a odbornému poradenstvu ambulantnou formou zameranému na zlepšenie vzájomnej komunikácie rodičov a na rozvíjanie zdravého vzťahu medzi rodičmi a maloletým v súčinnosti s Centrom pre deti a rodiny D. N., a to na obdobie 12 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

IX. Matka maloletého Z. Z. je p o v i n n á informovať otca o aktuálnom zdravotnom stave maloletého a absolvovaných lekárskech vyšetreniach, ako aj o priebehu jeho školskej prípravy a dosiahnutých výsledkoch, a to formou e-mailu zaslaného otcovi jedenkrát za dva týždne.

X. Súd z r u š u j e neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. XP/X/XXXX zo dňa 17.02.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. XXCoP/XX/XXXX zo dňa 20.07.2020.

XI. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

XII. Otec maloletého A. Z., D.. XX.XX.XXXX, je p o v i n n ý nahradit' trovy konania štátu vo výške 19,48 Eur Slovenskej republiky na účet Okresného súdu Žiar nad Hronom do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným Okresnému súdu Žiar nad Hronom dňa XX.XX.XXXX sa navrhovateľka Z. Z. domáhala, aby súd rozviedol jej manželstvo s A. Z. uzavreté dňa XX.XX.XXXX. Súčasne žiadala, aby súd upravil výkon rodičovských práv a povinností k maloletému A. Z. na čas po rozvoze, pričom žiadala, aby súd maloletého zveril do jej osobnej starostlivosti, otca zaviazal prispievať na jeho výživu sumou 250,- Eur mesačne a tiež upravil styk otca s maloletým tak, že je oprávnený sa s ním stretávať každú párnú nedeľu v čase od 15:00 hod. do 17:00 hod.

2. V návrhu navrhovateľka uviedla, že s manželom sa zoznámili v roku XXXX, manželstvo uzavreli po asi X,X ročnej známosti. Manželstvo bolo harmonické do roku XXXX. K narušeniu manželských vzťahov došlo, keď sa do ich domácnosti nasťahoval syn manžela z prvého manželstva V. Z., D.. XX.XX.XXXX. Matka tohto problémového chlapca nezvládala jeho výchovu, chcela ho dať na liečenie, s čím manžel nesúhlasil. V. Z. študoval na strednej škole S. N. N., ale pravidelne dochádzal do ich domácnosti až do augusta XXXX. Počas tohto pobytu sa správal agresívne, vulgárne, nerešpektoval domáci poriadok. Od uvedenej doby sa manžel voči navrhovateľke správal agresívne, neúctivo, viackrát ju aj udral, sústavne na ňu slovne útočil urážlivými slovami a posmeškami. Keďže ich spoločný maloletý syn má dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav, navrhovateľka sa nemôže riadne zamestnať a je odkázaná na financovanie od manžela. Manžel si je tohto vedomý a situáciu využíva, financie jej dával na cent presne, odmietal jej kupovať oblečenie, obuv. Navrhovateľka študuje na vysokej škole v D. P. Š. A.ogika. Manžel má niekoľko bankových účtov, na ktoré si odkladal peniaze a navrhovateľku nútil míňať výživné a invalidný dôchodok jej syna M. N. na bežné veci do domácnosti. Navrhovateľkin syn z prvého manželstva M. N. je po operáciách mozgu. Manžel ho XX.XX.XXXX napadol, syn musel byť hospitalizovaný a v tejto veci sa vedie trestné stíhanie. Po tomto incidente začal syn M. popíjať alkohol, pod jeho vplyvom vystrájal. Absolvoval liečenie a bol podaný návrh na obmedzenie jeho spôsobilosti na právne úkony. Manžel dobre vie v akej situácii sa navrhovateľka nachádza, napriek tomu úmyselne vyvolával napäté situácie, vyhrážal sa jej, psychicky ju týral. Dokonca podal na ňu trestné oznámenie, ktorého obsahom sú klamstvá. Nahrával ju na mobilné telefóny, sledoval ju a vo všetkom kontroloval. Začiatkom O. XXXX bolo manželovi oznámené, že jeho otec je chorý a treba sa o neho postarať. V dobrej viere ho dovezli ku nim do bytu. Napriek upozorneniam, že maloletý syn má L. Z. a je nutná zvýšená hygiena, otec manžela to nerešpektoval. Manžel sa svojho otca zastával, voči navrhovateľke neprimerane agresívne slovne útočil, manželov otec sa správal agresívne voči mal. A., neustále ho okrikoval, dieťa malo z neho strach. Manžel ich s mal. A. odmietal zaviesť na plánovanú operáciu. Manžel sa jej vyhrážal, že ju zničí. Mal. A. M.e na navrhovateľku silno naviazaný, keďže sa o neho starala ona, zabezpečuje dochádzanie za lekármi, vyučuje ho, keďže je vyradený pre L. z kolektívu. Dňa XX.XX.XXXX D. Z. O.. A. aj so synom M. odišli zo spoločnej domácnosti.

3. Manžel navrhovateľky vo svojich vyjadreniach spočiatku s rozvodom manželstva nesúhlasil. Maloletého navrhoval zverit' do striedavej osobnej starostlivosti, kde by bol jeden týždeň u otca a dva týždne u matky. V písomnom vyjadrení doručenom súdu 14.12.2020 uviedol, že dňa 11.09.2020 mu umrel otec, čím sa zmenili podmienky v jeho domácnosti ohľadom určenia starostlivosti o maloletého na čas po rozvoze. Uviedol, že s rozvodom súhlasí.

4. Súd nariadil vo veci pojednávania v dňoch 14.11.2019, 10.12.2019, 23.01.2020 a 12.02.2021, na ktorých vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi ako aj výsluchom účastníkov konania a oboznámil sa s obsahom vypracovaného znaleckého posudku.

5. Z pripojených spisov súd zistil a z úradnej činnosti je mu známe, že uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. XXP/XX/XXXX R. W. XX.XX.XXXX, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 15.10.2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16CoP/43/2019 zo dňa 03.10.2019, bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bol mal. A. Z. zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 100,- Eur mesačne. Uvedené neodkladné opatrenie bolo zrušené rozsudkom OS Žiar nad Hronom sp. zn. XXP/XX/XXXX R. W. XX.XX.XXXX, ktorým boli upravené práva a povinnosti k mal. A. na čas do rozvodu rodičov, pričom rozsudok dosiaľ nie je právoplatný, prebieha odvolacie konanie. Uvedeným rozsudkom bol mal. A. zverený do osobnej starostlivosti matky, otcovi bola uložená povinnosť prispievať na jeho výživu sumou 180,- Eur mesačne počnúc dňom 20.05.2020.

6. Čo sa týka úpravy styku s maloletým, tento bol upravený neodkladným opatrením nariadeným uznesením OS Žiar nad Hronom sp. zn. XP/X/XXXX R. W. XX.XX.XXXX, právoplatným dňa 31.07.2020 v spojení s uznesením KS v Banskej Bystrici sp. zn. XXCoP/XX/XXXX R. W. XX.XX.XXXX tak, že otec je oprávnený sa s mal. A. Z. stretávať každý párný týždeň v stredu od 16:00 hod. do 18:00 hod. a každý párný týždeň v nedeľu od 13:00 hod. do 18:00 hod. s tým, že odovzdávanie a preberanie maloletého má prebiehať v mieste bydliska matky. Otec podal návrh na nariadenie výkonu uvedeného rozhodnutia o úprave styku, ktorý bol uznesením sp. zn. XEm/X/XXXX R. W. XX.XX.XXXX, právoplatným dňa 07.07.2020 zamietnutý, keď súd okrem iného poukázal na to, že návrh na výkon rozhodnutia súd zamietne vtedy, ak nedôjde k porušeniu povinnosti uloženej rozhodnutím, alebo ak k jej porušeniu došlo, avšak z objektívnych príčin. Ak je predmetom konania vo veci starostlivosti o maloletých úprava styku rodiča s maloletým dieťaťom, nemožno pri súdnom vynucovaní styku postupovať tak, aby sa návrh na výkon neodkladného opatrenia stal procesným prostriedkom slúžiacim výhradne na to, ako „za každú cenu“, v danom prípade proti vôli a proti záujmom maloletého postupovať tak, aby bola dosiahnutá ochrana hoci aj oprávneného záujmu jedného z rodičov na realizáciu styku s maloletým.

7. Okrem uvedených súdnych konaní bolo uznesením OS Žiar nad Hronom sp. zn. XXC/X/XXXX R. W. XX.XX.XXXX, právoplatným dňa 15.05.2020 v spojení s uznesením KS v Banskej Bystrici sp. zn. XXCo/X/XXXX R. W. XX.XX.XXXX, nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd uložil manželovi A. Z. povinnosť nevstupovať do obydľia navrhovateľky Z. Z. do rodinného domu v katastrálnom území A., č. parcely XXX/X, XXX, XXX P. S. XXX O.X, XXX O.X V. XXX O.X, Č. A. XXX, R. D. U. Č. XXXX, ako aj povinnosť nepribližovať sa k navrhovateľke na vzdialenosť kratšiu ako 10 metrov.

8. Uznesením OS Žiar nad Hronom sp. zn. XPc/X/XXXX R. W. XX.XX.XXXX, právoplatným dňa 02.10.2020 bola manželovi uložená povinnosť prispievať na výživu manželky -navrhovateľky sumou 50,- Eur mesačne počnúc dňom 01.09.2020.

9. Z potvrdení Okresného riaditeľstva PZ v Žiari nad Hronom (č.l. 376, 377) vyplýva, že v konaní ČVS: P.-XXX/X-S.-R.-XXXX v trestnej veci zločinu týrania blízkej a zverenej osoby, kde poškodeným mal byť manžel A. Z., bola vec dňa 29.02.2020 odstúpená okresnému úradu na prejednanie priestupku. V konaní ČVS: P.-XXX/X-S.-R.-XXXX v trestnej veci zločinu týrania blízkej a zverenej osoby, kde poškodenou mala byť D. Z. Z., bola vec dňa 05.02.2020 odstúpená okresnému úradu na prejednanie priestupku. Podľa potvrdenia Obvodného oddelenia PZ Banská Štiavnica (č.l. 364) sa pod ČVS: P.-XXX/BS-R.-XXXX vedie trestné stíhanie vo veci prečinu nebezpečného prenasledovania, kde bolo dňa 14.07.2020 vznesené obvinenie A. Z., poškodenou je Z. Z., konanie nie je ukončené. Na Okresnom súde Žiar nad Hronom bola pod sp. zn. XT/XXX/XXXX podaná obžaloba na manžela A. Z. pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. f) Tr. zákona za skutok zo dňa 26.03.2018, kedy malo zo strany obvineného dôjsť k fyzickému napadnutiu poškodeného M. N., syna navrhovateľky. Konanie nie je dosiaľ skončené.

10. Otec maloletého podniká pod obchodným menom O.F.. A. Z., IČO: XX XXX XXX, z lustrácie v systéme Sociálnej poisťovne vyplýva, že v roku 2020 mal vymeriavací základ 506,50 Eur. Z daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2018 súd zistil, že príjmy otca predstavovali 9.028,50 Eur, výdavky 6.889,17 Eur, základ dane 2.139,33 Eur. Z daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2019 súd zistil, že príjmy otca predstavovali 11.190,75 Eur, výdavky 8.832,83 Eur, základ dane 2.357,92 Eur. Podľa oznámenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky zo dňa 23.11.2020 (č.l. 365) je otcovi maloletého vyplácaný výsluhový dôchodok vo výške 385,41 Eur mesačne.

11. Navrhovateľka je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Z potvrdenia X. G. T. S. D., Pedagogickej fakulty zo dňa 23.09.2019 (č.l. 153) vyplýva, že bola v akademickom roku XXXX/XXXX Š. X. F. externej formy bakalárskeho programu špeciálna pedagogika a pedagogika osôb s poruchami učenia. Matka poberá prídavok na mal. A. cca 25,- Eur mesačne a kompenzačný príspevok na pohonné hmoty cca 35,- Eur mesačne. Z rozhodnutia Sociálnej poisťovne zo dňa 03.12.2020 vyplýva, že plnoletý syn navrhovateľky M. N. poberá invalidný dôchodok 209,50 Eur mesačne.

12. Z lekárskej správy W. T. D. Z. A. N. N., ambulancia klinickej imunológie a alergológie zo dňa 12.01.2021 vyplýva, že O.. A. Z. trpí diagnózami: deficit protilátok s takmer normálnymi imunoglobulínmi zníženými IgA1; hypergamaglobulinémia, bližšie určená IgG4 RDsusp; Ehlers-Danlosov syndróm; ťažkosti pri chôdzi; vybočenie nosovej priehradky; atopická dermatitída; choroba močového mechúra, iná nervovosvalová dysfunkcia močového mechúra; recidivujúca a pretrvávajúca hematuria. Má nasadené lieky Prednison, Imuran, Denerel, Helicid, Kaldyum.

13. Z lekárskej správy T. D. Z. A. Ž., ortopedická ambulancia zo dňa 15.01.2021 vyplýva, že u maloletého pretrvávajúca bolesť v oblasti členkov a kolien, na oblasť ľavého kolena doporučená extenzná ortéza na 4 týždne, následne ortéza s centralizérom, zahlásť sa na rehabilitáciu aj so skoliózou.

14. Z komplexného posudku Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností zo dňa 25.03.2019 vyplýva, že miera funkčnej poruchy u mal. A. Z. M. XX %, považuje sa za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, vyžaduje sprievodcu pri zabezpečení pohybu v spoločenskom prostredí a je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, čo navrhujú kompenzovať peňažným príspevkom na zvýšené výdavky súvisiace so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla.

15. Zo správy psychologičky A.. V. Š.H., Y., N. Š. zo dňa 16.07.2020 súd zistil, že matka jej uviedla pri vyšetrení, že dňa 11.07.2020 otec s pracovníkmi organizácie Kľúč nasilu vzali dieťa, odvtedy má byť nervózny a podráždený. Psychologička konštatovala, že maloletý pri vyšetrení nespolupracoval, sadol si k dverám otočený chrbtom. V správe zo dňa 13.01.2021 psychologička konštatovala pri vyšetrení 30.11.2020 zhoršenie stavu, odporúča pedopsychiatrické vyšetrenie maloletého.

16. Zo správy Y. Š.-A.C. A. R. zo dňa 05.10.2020 vyplýva, že mal. A. je žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v dôsledku viacnásobného postihnutia - telesného Ehlers-Danlosov syndróm, vývinových porúch učenia - dysgrafia, dysortografia, porúch aktivity a pozornosti - ADHD, narušenej komunikačnej schopnosti - dyslália. V školskom roku 2020/2021 odporúčajú pokračovať v individuálnom vzdelávaní, návrat do školského kolektívu treba posudzovať z lekárskeho hľadiska. Odporúčajú zaradiť ho po návrate do školy do starostlivosti školského špeciálneho pedagóga, zabezpečiť starostlivosť asistenta učiteľa.

17. Zo správy o edukácii mal. A. Z. zo dňa 04.11.2019 (č.l. 181) vyplýva, že do X. F. R. N. N. nastúpil v septembri 2018. Bol zaradený ako integrovaný žiak s viacnásobnými poruchami (somatické aj učenia), na základe čoho mu bola pridelená asistentka. Mal problémy so začlenením do kolektívu, nebol naučený vychádzať s deťmi, mal problém rešpektovať asistentku, sústredený vydržal maximálne 2 vyučovacie hodiny. Do školy aj zo školy ho vodila matka, asi 2x prišiel otec. Komunikácia školy prebiehala len s matkou. Maloletý je inak šikovný chlapec, dosahuje výborné výsledky vo vzdelávaní, štúdium mu sťažujú zdravotné problémy.

18. Zo záverečného hodnotenia triednej učiteľky maloletého zo dňa 22.06.2020 súd zistil, že maloletý ukončil druhý ročník, v úprave písma nastal obrovský posun, v testoch z gramatických javov dosiahol vždy výsledky nad 90 %, má na svoj vek veľmi dobrú slovnú zásobu, veľa číta, matematické úlohy riešil zvyčajne samostatne, rýchlo a takmer vždy úspešne. Je nadaný aj na výchovy, rád spieva, hrá na niekoľko hudobných nástrojov. Maloletý má aj v treťom ročníku od 01.09.2020 povolené individuálne vzdelávanie.

19. Zo správy UPSVaR Banská Štiavnica zo dňa 05.09.2019 súd zistil, že otec pri pohovore uviedol, že navrhovateľka mu bránila v kontakte s maloletým aj v čase ich spolužitia, nechcela mu umožňovať tráviť čas so synom osamote. V čase tohto šetrenia sa otec pravidelne stretával s navrhovateľkou, keďže O.. A. bol na liečení S. G.P., kam dochádzal z A.. Manžel sa v poobedných hodinách pravidelne venoval rekonštrukčným prácam rodinného domu S. A..

20. Zo správy UPSVaR Banská Štiavnica zo dňa 05.08.2020 súd zistil, že dňa 04.08.2020 bolo vykonané sociálne šetrenie u otca maloletého. Otec býva v 3-izbovom byte, ktorý je v jeho vlastníctve. Byt je zariadený štandardne, hygiena je na dobrej úrovni. V domácnosti žije aj syn manžela V. Z., ktorý kvôli pandémie prišiel o prácu a momentálne nemá žiadne príjmy, má v domácnosti samostatnú izbu. Dňa

04.08.2020 bolo vykonané sociálne šetrenie aj v bydlisku matky S. A.. Rodinný dom je vo vlastníctve oboch rodičov. Kuchyňa je prerobená, moderná a nová. Maloletý má v detskej izbe poschodovú posteľ a jedno lôžko má matka maloletého, v izbe sa tiež nachádza skriňa na úschovu šatstva a písací stôl. Samostatnú izbu má starší Z. A.. Z.. Kúpeľňa s toaletou boli stále v rekonštrukcii. V dome je zavedená voda a elektrina. Dom je po rekonštrukcii, vhodný na bývanie. Matka si požiadala o opatrovateľský príspevok na oboch synov, ten jej bol zamietnutý. Uviedla, že otec platí výživné, ale neplatí nad rámec výživného. Otec jej odmieta dať údaje potrebné k platbe elektrickej energie v dome, v ktorom byvajú, čo využíva aj na vyhrážanie sa odpojením elektrickej energie, keď s ním dieťa nechce ísť. Podľa vyjadrenia matky otec opakovane dieťaťu hovoril, že pôjdu z domu preč, čo on zariadi, na čo dieťa reagovalo plačom a hnevom. Podľa slov matky vyvoláva v nej a dieťaťu strach, obavy, ohrozuje ich sociálne istoty. Uviedla, že s financiami jej pomáhajú rodičia a známi.

21. Zo správy organizácie G., D.P., F. XX, N., ktorá bola doručená UPSVaR Banská Štiavnica dňa 11.08.2020 okrem iného vyplýva, že cieľom sociálnej intervencie v rodine bola podpora riešenia problémov v medziľudských vzťahoch so zameraním na riešenie rodičovského konfliktu. Správa sa týka stretnutia otca Z. O.. A. v júli 2020. Maloletý na styk s otcom nebol pripravený. Psychologička O.. S. hovorila s maloletým, rozprával napr. ako pestujú paradajky. Povedali mu, že je to na jeho rozhodnutí, či s otcom pôjde. Maloletý sa sám rozhodol, že pôjde, sám hovoril „poďme na lúku alebo na špagety“. Otec následne odviezol maloletého do cukrárne S. N. Š., kde sedeli a rozprávali sa, až kým matka nezavolała riaditeľke organizácie Kľúč, n.o., že jej neoprávnene uniesli syna. Podľa názoru pracovníkov tejto organizácie maloletý žije v absolútnej izolácii, nemá priateľov, stále je zavretý s matkou a bratom.

22. Zo znaleckého posudku č. 5/2020 zo dňa 14.08.2020 znalkyne O.. O. W. z odboru psychológie súd zistil, že mal. A. Z. pri rozhovore uviedol, že otec im vyzváňa, mama povedala, že vykrikuje nadávky. Nechce s ním ísť, lebo by musel zostať pri ňom, mama povedala, že otec by ho nevrátil. Chcel by, aby bývali S. Ž. aj s otcom, keby bol otec dobrý. Počas vzájomnej interakcie s otcom maloletý prejavil nechť k stretnutiu, ale bez výraznejších prejavov strachu alebo snahy zabrániť stretnutiu. Postupne začal byť komunikatívnejší, otcovi odpovedal, pripustil, že by mohli spolu ísť na bicykle, ale bol by rád, keby išla aj mama alebo N. M.. Na základe vyšetrenia znalkyňa hodnotí výchovný prístup matky k dieťaťu ako angažovaný, dôsledný, avšak v určitom zmysle až nadmieru ochranný (hyperprotektívny). Matka má dobrú schopnosť vnímania a reflektovania jeho potrieb, avšak svojím prístupom udržiava zvýšenú emočnú závislosť dieťaťa na nej, menej podporuje jeho vývoj k samostatnosti a nezávislosti a ovplyvňuje tým aj jeho schopnosť primeranej sociálnej adaptácie. Na strane matky má dieťa vytvorené dobré vzťahy aj k ďalším osobám z rodiny, najmä dvom nevlastným bratom a starým rodičom. Vzťah matky k otcovi sa vyznačuje pocitmi ohrozenia, úzkosťou, dokáže však byť voči nemu v správaní aj asertívna a kritická. Svoje pocity úzkosti a strachu, ale aj kritiky a hnevu prenáša aj do vzťahu dieťaťa k otcovi, čím negatívne ovplyvňuje ich vzájomný vzťah. V osobnosti otca badať cholerický typ temperamentu, egocentrizmus, slabšiu schopnosť empatie. Nebol zaznamenaný výraznejší sklon k agresívnym prejavom. Jeho výchovný prístup k dieťaťu sa javí ako menej angažovaný a vnímavý, pravdepodobne pred rozpadom rodiny nemal s dieťaťom vybudovaný hlbší a dostatočne intenzívny vzťah. Výchovné prostredie otca sa javí ako problematické z dôvodu prítomnosti jeho syna z prvého manželstva a jeho otca (pozn. súdu: dňa XX.XX.XXXX zomrel), voči ktorým má maloletý prevažne negatívny vzťah s pocitmi strachu, čiastočne aj hnevu. Otec prejavuje svoje negatívne emócie voči matke aj v prítomnosti maloletého, čím v konečnom dôsledku podporuje pocity nedôvery dieťaťa voči nemu. Vzťah medzi rodičmi je veľmi napätý, hlavným zdrojom konfliktov sú skôr otázky finančného hospodárenia, resp. výchovy nevlastných adolescentných synov z prvých manželstiev. Intenzívne emócie súvisiace s ich vzájomným konfliktom negatívne ovplyvňujú ich vnímavosť k pocitom a prežívaniu maloletého. V psychickom stave maloletého znalkyňa nezachytila závažnejšie psychické problémy v zmysle depresívnych, úzkostných príznakov alebo porúch správania. Je u neho prítomná sebaneistota, opatrnosť a nedôvera v sociálnom kontakte. Dominuje u neho pozitívny vzťah k matke, ktorý sa však javí aj ako nadmieru emočne závislý, v jej prítomnosti prejavuje len emócie kompatibilné s jej prejavmi a pocitmi. Znalkyňa nezaznamenala u dieťaťa výrazné prejavy strachu z otca, skôr mierne pocity hnevu a nespokojnosti. Dieťa otca nevníma tak ohrozujúco, ako to popisuje matka. V prípade, ak by boli jeho pocity voči otcovi silne negatívne, neprejavil by prianie aby opäť žili spolu ako rodina. Maloletý kontakt s otcom úplne neodmieta, uprednostňuje však kontakt s ním za určitých bezpečných podmienok. Osobnostné vlastnosti a výchovný prístup otca aj napriek určitým nedostatkom nie sú také, aby to bol dôvod na výraznejšie obmedzovanie alebo minimalizáciu styku. Podľa znalkyne dieťa je schopné stretávania sa s otcom aj bez prítomnosti matky. Znalkyňa nepovažuje aktuálne striedavú

osobnú starostlivosť za vhodné riešenie. Odporúča zverenie dieťaťa do starostlivosti matky. Styk s otcom odporúča upraviť každý druhý víkend od soboty rána do nedele večer a jedenkrát do týždňa v poobedňajších hodinách s tým, aby sa prvé stretnutia realizovali v kratšom časovom intervale a najmä víkendové stretnutia aby boli v plnom rozsahu realizované v priebehu niekoľkých týždňov, resp. mesiacov. Znalkyňa odporučila otcovi rešpektovať aktuálny odmietavý postoj dieťaťa k návštevám v jeho domácom prostredí a vyhýbať sa riešeniu akýchkoľvek konfliktných otázok v prítomnosti maloletého. Rodičom odporúča nariadiť spoluprácu s referátom poradensko-psychologických služieb s cieľom zlepšenia ich vzájomnej komunikácie a spolupráce ako aj s cieľom korekcie a optimalizácie výchovného prístupu rodičov.

23. Právny zástupca navrhovateľky vo svojich prednesoch na pojednávaniach uviedol, že správanie manžela voči navrhovateľke je agresívne, vulgárne jej nadáva, viackrát ju fyzicky v minulosti napadol. Z. A. sa nevenuje, vyhráža sa jej, že ho neuvidí, že ju dostane do basy a pod. V apríli 2019 podal na navrhovateľku trestné oznámenie za zločin týrania blízkej a zverenej osoby, ktoré po vypočutí osôb sa nakoniec otočilo proti nemu a začalo sa pod novým číslom konania viesť trestné konanie, kde podozrivým z tohto zločinu bol práve manžel. Od 01.06.2019 účastníci nežijú v spoločnej domácnosti, navrhovateľka s maloletým bývajú v A.. Vzťahy medzi manželmi sú nenávratne narušené, navrhovateľka sa manžela bojí. O mal. A. sa stará výlučne ona sama a na svoje živobytie vzhľadom k tomu, že je nezamestnaná, si musí požičiavať peniaze od svojich rodičov a známych. Mal. A. má dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav. Absolvoval operáciu členka, pomačuje sa a pre imunodeficit je vyradený z kolektívu. Vzhľadom na jeho zdravotný stav má v škole individuálny učebný plán, doma ho učí výlučne matka podľa pokynov pedagógov. Výlučne matka s ním navštevuje lekára a výlučne matka mu zabezpečuje komplexnú starostlivosť. Maloletý sa otca bojí. Navrhovateľka je nezamestnaná, žije v podstate z príjmov vlastných detí - invalidného dôchodku syna Jaroslava, prídavku na mal. A. a príspevkov na benzín vzhľadom na postihnutie jej detí 34,25 Eur mesačne.

24. Na pojednávaní dňa 12.02.2021 právny zástupca čo sa týka úpravy styku s maloletým poukázal na závery znaleckého posudku, z ktorých vyplýva, že je namieste, aby sa stretávanie s otcom uskutočnilo postupným rozširovaním s poukazom na aktuálny vzťah maloletého k otcovi, resp. na jeho postoj a preto navrhli úpravu styku každú párnú nedeľu v mesiaci v čase od 15:00 hod. do 17:00 hod. s postupným rozširovaním, ak salepší vzťah otca so synom.

25. Z výsluchu navrhovateľky na pojednávaniach súd zistil, že jej synovi M. bola obmedzená spôsobilosť na právne úkony. Je pravda, že ju syn jedenkrát fyzicky napadol, avšak modriny, podliatiny a pod. jej nespôsobil syn. Po odchode zo spoločnej domácnosti potrebovala zariadiť dom S. A., musela kúpiť chladničku, pračku so sušičkou a pod. Pokiaľ sa jedná o náklady na mal. A., najväčšia položka je cestovanie, syn dochádza za lekármi do N. N. V. D. P. W. Ž.. Do N. N. chodia na 5-6 rôznych špecializovaných ambulancií niekoľkokrát mesačne autom. Syn má bezlaktózovú diétu, s čím sú spojené ďalšie zvýšené náklady so stravou. Mesačne sú doplatky na lieky okolo 20-30 Eur. Z dôvodu reumatologického ochorenia bral rôzne kúry, kde mu bolo odporúčené, aby si kúpili vitamíny, minerály. Ďalej sú to náklady na ortézy, ortopedické topánky, syn má problémy s chodením. V rámci školy má náklady na kúpu pracovných zošitov. Pokiaľ ide o náklady na bývanie S. A., navrhovateľka ich odhadla na 150,- Eur mesačne, v čom je zahrnutá elektrina, voda a drevo na kúrenie. Tiež investovala do prerábania tohto domu, aby sa v ňom dalo bývať, pomáhala jej rodina, priatelia a známi. V dome býva spolu so svojimi dvomi synmi. Čo sa týka úpravy styku, zo začiatku by bola za to, aby styk prebiehal za účasti tretej osoby, lebo ona aj syn majú z manžela strach vzhľadom na to, čo prežili. Následne po nejakom prechodnom období by styk prebiehal za jej účasti a až potom, keď si otec so synom zase vybudujú vzťah a zvyknú si na seba, aby prebiehal bez prítomnosti iných osôb. Synovi umožňuje aj telefonický kontakt s otcom. Otec nebol nikdy s maloletým sám niekoľko dní. Syn nosí plienky, večer potrebuje namasírovať nohy. Je zvyknutý na matku. Má aj nečakané horúčkované ochorenia.

26. Na pojednávaní dňa 12.02.2021 navrhovateľka uviedla, že pokiaľ otec v priebehu konania uvádzal, že pracuje v skautingu, z vyrozumienia Slovenského skautingu - ústredia vyplýva, že otcovi pozastavili výkon všetkých činníckych funkcií do doby, kým sa nepreukáže ukončenie trestných stíhaní voči jeho osobe. Otec nikdy s maloletým netrúvil čas sám, v podstate o to ani nemal záujem. Do dnešného dňa maloletému nedoniesol bicykel, ktorý mu sľúbil počas stretnutia u znalkyne. Stretávanie sa otca s maloletým na základe nariadeného neodkladného opatrenia o úprave styku prebieha tak, že otec odstaví auto pred bránou ich bydliska, napíše jej SMS, aby mu dieťa naložila do auta. Maloletý s otcom nechce ísť, je zmätený, hovorí, že nechce, aby otec nadával. Otec pri tomto stretnutí rieši trestné konania, vyhráza sa jej odpojením od elektrickej energie. Maloletý má problémy s imunitou, preto je

aktuálne vylúčené, aby trávil dlhší čas v kolektíve ostatných detí. Naposledy sa pokus o stretnutie otca s maloletým uskutočnil v decembri 2020, kedy otec trištvrte hodiny čakal pred bránou, následne zavolať aj políciu, chlapec bol z tohto vystrašený a za otcom nechcel ísť. Aktuálne má maloletý nohu v dlahe, pretože sa mu stále vyklbujú kolená, otec sa informoval ohľadom tohto zdravotného stavu. Otcovi navrhla, aby používal na komunikáciu s maloletým aplikáciu ZOOM, ktorú aj maloletý používa v rámci svojich školských povinností, s čím otec nesúhlasil. Maloletý sa sám nepýta, že by chcel otcovi zavolať alebo s ním komunikovať. Z pohľadu navrhovateľky je nepredstaviteľné, aby sa aktuálne plnohodnotne venovala nejakému zamestnaniu, a to z dôvodu nevyhnutnosti starostlivosti o maloletého. Opakovane požiadala o príspevok na ošetrovanie maloletého, ktorý jej bol opakovane zamietnutý, aktuálne sa toto rieši prostredníctvom komisára pre osoby so zdravotným postihnutím. Aktuálne jej so živobytím pomáha invalidný dôchodok Z. M. vo výške približne 200,- Eur, mal. A. je priznaný kompenzačný príspevok na benzín vo výške 35,- Eur mesačne, tiež mu bol priznaný kompenzačný príspevok na nákup plienok vo výške 16-17 Eur mesačne, ktorý pokrýva nákup plienok v rozsahu, ktorý nie je hrazený zo zdravotného poistenia. Plnoletému synovi M.i bol odobratý kompenzačný príspevok na benzín. Pokiaľ sa týka elektrickej energie v mieste jej bydliska, skutočnosť, že otec toto platil, bola zohľadnená v konaní o určenie výživného na čas do rozvodu manželstva vo veci sp. zn. 23P/23/2020. Celý rok 2020 riešila prepis tejto elektrickej energie na jej osobu, otec s tým nesúhlasil, nakoniec bol tento prepis uskutočnený k 01.02.2021 s tým, že jej boli stanovené zálohy mesačne na elektrinu vo výške 65,- Eur, čo je diametrálny rozdiel oproti mesačným zálohám vo výške 185,- Eur, na ktorých v minulosti trval otec. Čo sa týka jej pravidelných výdavkov, okrem návštevy lekárskeho ambulancií chodí s O. A. na časté odbery, nakoľko berie silné lieky. V rámci nákladov by chcela zohľadniť aj servis auta, ktoré používa na lekársku starostlivosť o maloletého a tiež daňové a poplatkové povinnosti, okrem toho platí 60,- Eur ročne za uskladnenie pupečníkovej krvi. Nebráni sa informovaniu otca ohľadom skutočností týkajúcich sa maloletého. Maloletý nepoužíva telefón so SIM-kartou aj na odporúčanie psychologičky, nakoľko otec stretnutia s ním v minulosti využíval na rôzne vyhrážanie sa, že pôjde do detského domova, resp. že navrhovateľka pôjde do väzenia alebo na psychiatriu, čo na maloletého zle vplývalo. Pokiaľ sa jedná o stretnutie otca so synom v lete 2020 za asistencie R. G., D..P., je pravdou, že volala riaditeľke tohto združenia, nakoľko naháňali maloletého po dvore, maloletý nechcel ísť na stretnutie s otcom, pričom mal aj užitie lieky, po ktorých sa neodporúča pobyť na slnku, preto takéto stretnutie vyhodnotila ako rizikové. Z jej pohľadu nie je možné, aby chodila teraz do práce, nakoľko by bola vystavená riziku nákazy ochorením Covid a tým pádom by došlo opäť k ohrozeniu maloletého. Mal. A. má vo vzťahu k plnoletému synovi otca V. negatívny vzťah, maloletý sa bojí byť čo len v blízkosti bytu, v ktorom býva otec. Jej syn M. aktuálne dlhodobo abstínuje, v roku 2020 bol 2x na operácii mozgu, je dlhodobo kľudný, nie sú s ním žiadne problémy a s mal. A. má dobrý vzťah.

27. Z výsluchu manžela navrhovateľky na pojednávaniach súd zistil, že problémovým nie je jeho syn V. Z., V. syn navrhovateľky M. N.L., navrhovateľka sama veľa krát volala na neho policajnú hliadku keď opitý rozbíjal zariadenie domácnosti. Manželov otec k nim prišiel v marci XXXX R. dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu. Manželka bola voči nemu agresívna, nechcela mu pomáhať, nechcela mu dávať jesť. V máji 2019 mu bola diagnostikovaná starecká demencia, v júli 2019 dostal mozgovú mŕtvicu, bol odkázaný na pomoc inej osoby v každodennom živote. Manžel poprel, že by bol voči navrhovateľke agresívny, tiež že by jej nedával financie na chod domácnosti. Posledné dva roky hradil všetky náklady spojené s chodom domácnosti, náklady na byt aj na dom s tým, že jeho príjem z podnikateľskej činnosti a z výsluhového dôchodku dokopy činil zhruba 1.100,- Eur. Podniká v administratíve. Po odchode manželky zo spoločnej domácnosti v júni 2019 desať týždňov prerábala dom S. A., aby ho upravil do takého stavu, aby tam mohla jeho manželka aj so synom bývať, s čím mal náklady vo výške 1.500,- Eur. Okrem toho v tomto období uskutočňoval platby v prospech účtu navrhovateľky, vrátane výživného 100,- Eur mesačne. Hradí tiež úver, ktorý im bol s manželkou poskytnutý z OTP banky. Manžel nespochybňuje, že náklady na zdravotnú starostlivosť syna sú vysoké, činia zhruba 200,- Eur mesačne. Nesúhlasil s návrhom v časti úpravy styku. S navrhovateľkou je v tomto komplikovaná komunikácia, on sa opakovane dožadoval informácie, resp. stretnutia so synom. V čase, ktorý mu navrhovateľka vyhradila na telefonovanie so synom sa mu nie vždy dalo.

28. Na pojednávaní dňa 12.02.2021 manžel navrhovateľky uviedol, že manželka ho svojimi vyjadreniami privádza do problémov, aj čo sa týka trestných konaní, resp. jeho pracovných a spoločenských vzťahov. S rozvodom manželstva súhlasí. Od januára 2021 prišiel o väčšinu svojich zákaziek a je de facto bez príjmu z podnikateľskej činnosti, pričom k tomuto došlo v dôsledku toho, že manželka o ňom rozširovala rôzne nepravdivé okolnosti. Okrem výsluhového dôchodku poberá od štátu príspevok na kompenzáciu straty príjmu, ktorý bol vo výške 420,- Eur, aktuálne je vo výške 540,- Eur, je možné, že sa ešte o niečo zvýši.

Pokiaľ manželka v priebehu konania poukazovala na rôzne trestné konania, apeluje na prezumpciu nevinu s tým, že doteraz žiadne z týchto konaní nebolo právoplatne skončené a doteraz sa nepreukázalo, že by sa dopustil akéhokoľvek protiprávneho konania. Navrhol určiť mu platiť výživné 120,- Eur mesačne. Do októbra 2020 prispieval matke v súvislosti s maloletým v priemere sumou 450-500 Eur mesačne, v rámci čoho platil aj náklady na elektrinu v dome v A.. Keďže mu umrel otec, prišiel o časť príjmu v podobe jeho dôchodku. Ohľadom starostlivosti o maloletého by stále zotrval na striedavej starostlivosti, avšak akceptuje súčasný stav, ktorý vyplýva aj zo správ a znaleckého posudku, a teda súhlasí s jeho zverením do osobnej starostlivosti matky. Navrhol upraviť svoj styk so synom na každý druhý víkend v čase od piatku od 17:00 hod. do nedele do 18:00 hod. a každú stredu v čase od 16:00 hod. do 18:00 hod., a to za účelom, aby si s ním mohol na zodpovedajúcej úrovni vybudovať vzťah. Doteraz chodil pravidelne za účelom stretnutia so synom v zmysle úpravy styku neodkladným opatrením, čo matka marila. Od januára 2021 na stretnutia so synom neprišiel z dôvodu, že ho matka informovala, že má vyklbené koleno a bude musieť byť niekoľko týždňov rehabilitovaný. Nie je pravdou že by nemal snahu sa so synom skontaktovať aj iným spôsobom. Maloletý má permanentne vypnutý telefón a manželka mu telefón nedvíha. Je pravdou, že na e-maily manželka zvykne odpovedať. Z dôvodu nerešpektovania úpravy styku so strany matky v lete 2020 koordinoval svoje stretnutie so synom s občianskym združením G., D..P., za pomoci ktorého sa stretnutie uskutočnilo, a to z jeho pohľadu úplne normálne, maloletého zobral do cukrárne, kde majú bezlaktózové nanuky. Následne ho však pracovníčky informovali, že matka telefonovala riaditeľke združenia, vyhrážala sa, že podľa jej názoru bol maloletý unesený. Navrhli mu, aby syna radšej matke vrátili. Je pravdou, že s maloletým od času, ako opustil s matkou spoločnú domácnosť, nebol nikdy sám, v tomto mu matka bránila a naďalej bráni. Postoj maloletého je do značnej miery ovplyvnený matkou, ktorá nemá záujem budovať v ňom zodpovedajúci vzťah k otcovi. Matka maloletého nedôvodne izoluje od akejkoľvek socializácie, aj s prihliadnutím na jeho zdravotný stav si otec myslí, že nie je na mieste, aby táto bola úplne vylúčená. Ako rizikové vníma, že maloletý žije v spoločnej domácnosti so svojím dospelým N. M., ktorý má psychické problémy. Maloletý nechodí do školy, nenavštevuje žiadne krúžky, nie je v kontakte s inými deťmi, matka mu bráni v prirodzených aktivitách dieťaťa. Otec aktuálne žije so svojím plnoletým synom V., ktorý má 22 rokov, nepije, správa sa normálne, z dôvodu koronavírusu má problém nájsť si riadne zamestnanie. Otec navrhol, aby súd uložil matke povinnosť informovať ho e-mailom ohľadom skutočností týkajúcich sa maloletého.

29. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že vzťah medzi rodičmi je vážne a trvalo narušený, komunikácia medzi nimi je zlá a toto nepriaznivo vplýva na maloleté dieťa. Navrhli na čas po rozvode maloletého zveriť do osobnej starostlivosti matky, určiť výživné vo výške, ktorá bude zohľadňovať jeho odôvodnené potreby, ako aj možnosti a schopnosti na strane povinného otca. Navrhli, aby súd rodičom a maloletému uložil aj výchovné opatrenie v podobe povinnosti absolvovať odborné a sociálne poradenstvo za účelom zlepšenia vzájomnej komunikácie a rozvíjania vzťahu maloletého s rodičmi v súčinnosti s Centrom pre deti a F. D. N., ktorého cieľom by malo byť práve budovanie a rozširovanie vzťahu otca s dieťaťom. Tieto stretnutia by sa mohli vykonávať aj v N. Š., kde majú na to prispôsobené priestory v materskej škôlke, kde by sa tieto stretnutia vykonávali bez kontaktu s akýmikoľvek deťmi.

30. Podľa § 22 zákona č. 36/2005 Z. z. rodine, k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

Podľa § 23 ods. 1, 2 a 3 zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

Podľa § 18 zákona o rodine, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Podľa § 19 ods. 1 zákona o rodine, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

Podľa § 24 ods. 1 zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho

majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 4 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 24 ods. 5 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 62 ods. 1, 2 a 4 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 37 ods. 2 písm. d) zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

31. Uzavretie manželstva nie je bezúčelné, ale má plniť spoločenské funkcie, a to najmä funkciu výchovnú, ak z manželstva pochádzajú maloleté deti, funkciu vzájomnej pomoci, funkciu ekonomickú a funkciu biologickú, ktorých dôležitosť a preferovanie sú rôzne v závislosti od konkrétneho životného obdobia manželov a nimi založenej rodiny. Preto možno k zrušeniu manželstva rozvodom pristúpiť len v odôvodnených prípadoch, teda vtedy, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj spoločenský účel. Vážnosť narušenia vzťahov medzi manželmi je daná jej intenzitou (hlbkou) a trvaním. Intenzita rozvratu vzťahov medzi manželmi je závislá od toho, do akej miery sa nezhody manželov týkajú podstatných vecí manželského spolužitia, t.j. spoločenských funkcií manželstva a je určovaná nemožnosťou ďalšieho plnenia účelu manželstva, t.j. vytvárania harmonického a trvalého životného spoločenstva zabezpečujúceho riadnu výchovu detí. Trvalosť rozvratu vzťahov medzi manželmi nezáleží len na tom, aká dlhá doba uplynie od vzniku rozvratu do podania návrhu na rozvod manželstva, ale aj na povahe príčin rozvratu a miere ich následkov.

32. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že manželstvo účastníkov konania si neplní svoj spoločenský účel, v manželstve je hlboký a vážny rozvrat vzťahov s ich vzájomným obviňovaním sa, čo dospelo až do štádia riešenia vzájomných konfliktov podávaním trestných oznámení a uložením súdneho zákazu priblíženia sa otca k matke dieťaťa a jeho vstupu do obydlija matky a na príslušné pozemky. Účastníci dlhodobo nežijú v spoločnej domácnosti, manželstvo si neplní svoje spoločenské funkcie, ich vzájomná komunikácia je sťažená a konfliktná. Ich manželstvo je už len formálnym zväzkom, prestali vytvárať zdravé rodinné prostredie. Ani jeden z manželov už nemá záujem o obnovu manželského

spolužitia, obaja s rozvodom vyjadrili súhlas. V manželstve účastníkov nastal rozvrat, ktorý možno charakterizovať ako hlboký a trvalý. Súd dospel k záveru, že nemožno očakávať, že by došlo v budúcnosti k obnoveniu ich harmonického spolužitia založeného na vzájomnej úcte, láske a pomáhaní si. Z manželstva účastníkov pochádza maloleté dieťa, súd však dospel k záveru, že táto okolnosť nebráni v prejednávanej veci rozvodu, keďže naopak ďalšie zachovanie manželstva by viedlo k nepokojným a stresovým situáciám, ktoré by mali negatívne dopady na ďalší zdravý vývin maloletého. Na základe uvedeného súd návrhu navrhovateľky vyhovel a manželstvo účastníkov konania rozviedol.

33. Čo sa týka starostlivosti o mal. A., súd pri svojom rozhodovaní vychádzal zo základného princípu vyplývajúceho zo zákona o rodine, ako aj z Dohovoru o právach dieťaťa, podľa ktorého záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Všetky súdne a správne rozhodnutia týkajúce sa detí majú demonštrovať, že najlepší záujem dieťaťa je ich prvoradým hľadiskom. V záujme maloletého dieťaťa v najširšom slova zmysle je, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju, aby bol jeho majetok spravovaný s náležitou starostlivosťou a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch. Pri rozhodovaní o ďalšej starostlivosti o dieťa tak, aby toto rozhodnutie bolo skutočne v jeho najlepšom záujme, musí súd dôsledne zväžiť všetky okolnosti konkrétneho prípadu, ktoré vyplynuli z dokazovania.

34. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že v najlepšom záujme maloletého bude zveriť ho na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky. Súd pritom prihliadol aj na stanoviská účastníkov v priebehu konania, keď aj otec maloletého s poukazom na vykonané dôkazy, vrátane vypracovaného znaleckého posudku, súhlasil za súčasného stavu so zverením maloletého do osobnej starostlivosti matky. Súd mal preukázané, že citová väzba maloletého je silnejšie vybudovaná k matke, ktorá mu dlhodobo poskytuje osobnú starostlivosť aj po ich odchode zo spoločnej domácnosti rodičov, zabezpečuje potrebnú lekársku starostlivosť maloletého a venuje mu zvýšenú pozornosť aj v súvislosti s jeho individuálnym vzdelávaním, ktoré v súčasnosti prebieha aj dištančnou formou výuky. Na prítomnosť a oporu matky je mal. A. dlhodobo zvyknutý. Na strane matky súd nezistil žiadne významné okolnosti, ktoré by jej bránili v starostlivosti o maloletého. Z vykonaných šetrení vyplynulo, že aktuálne bydlisko matky spĺňa predpoklady na výchovu a starostlivosť o maloleté dieťa, ktoré má vytvorený priestor na oddych, hru ako aj prípravu do školy. Spolužitie matky a maloletého v spoločnej domácnosti s plnoletým synom matky z predchádzajúceho vzťahu M. N.L. súd nevyhodnotil ako natoľko rizikovú okolnosť, ktorá by mala indikovať nevhodnosť takéhoto výchovného prostredia pre maloletého. Plnoletý syn navrhovateľky má síce obmedzenú spôsobilosť na právne úkony a v minulosti, ešte v čase spolužitia účastníkov, sa dopúšťal agresívnych prejavov, za posledné dlhšie obdobie však nebolo preukázané žiadne také jeho správanie, ktoré by mohlo negatívne vplývať na zdravý vývin mal. A.. Tiež nebolo zistené, že by sa tento plnoletý syn navrhovateľky niekedy dopustil neprimeraných prejavov voči samotnému maloletému, naopak aj zo znaleckého posudku vyplýva, že mal. A. má k nemu pozitívny vzťah a sám ho navrhoval aj ako osobu, v ktorej prítomnosti by cítil oporu počas styku s otcom.

35. Pri rozhodovaní o vyživovacej povinnosti otca vo vzťahu k maloletému súd vzal do úvahy zákonné hľadiská schopností, možností a majetkových pomerov jednotlivých rodičov, zabezpečovanie osobnej starostlivosti o dieťa, ako aj odôvodnené potreby maloletého. Výdavky týkajúce sa maloletého súd vyhodnocoval v tých súvislostiach, že výživným pre maloleté dieťa sa má zabezpečovať obstarávanie všetkých jeho životných potrieb, teda nielen hmotných potrieb typu strava, ošatenie, ale má zahŕňať aj výdavky na všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa, čiže náklady na vzdelanie, zmysluplné trávenie voľného času a v neposlednom rade sa prihliada i na zdravotný stav dieťaťa.

36. Z dokazovania vyplynulo, že otec maloletého poberá výsluhový dôchodok vo výške 385,41 Eur mesačne a okrem toho živnostensky podniká. V priebehu konania sám otec uvádzal celkovú výšku svojho mesačného príjmu na úrovni 1.000,- až 1.100,- Eur s tým, že v aktuálnom období malo dôjsť k poklesu jeho príjmov zo živnosti jednak v súvislosti s pandemickou situáciou, ako aj z dôvodu poklesu zákaziek. Z daňových priznaní vyplynulo, že príjmy otca z podnikania mali postupne stúpajúcu tendenciu a otec tiež uviedol, že v dôsledku pandémie poberá od štátu kompenzačné príspevky v dôsledku poklesu príjmov, ktoré boli aktuálne vo výške 540,- Eur, pričom postupne narastali. Súd vychádzal aj z princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné, v zmysle ktorého je potrebné

prihliadať aj na príjmy, ktoré povinný (potenciálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. V tomto smere neboli zistené žiadne objektívne okolnosti, ktoré by otcovi dieťaťa bránili vynaložiť primeranú snahu o udržanie svojich príjmových a majetkových pomerov aj v záujme vlastného dieťaťa, voči ktorému má vyživovaciú povinnosť, resp. ktoré by odôvodňovali pri určení vyživovacej povinnosti prijať záver o významnejšom poklese príjmových možností otca. S prihliadnutím na uvedené skutočnosti súd považoval za dôvodné vychádzať z aktuálneho príjmu otca na úrovni približne 1.000,- Eur mesačne. Následne súd vzal do úvahy aj odôvodnené nevyhnutné výdavky otca so zdôraznením, že v prejednávanej veci je potrebné posudzovať aktuálny stav, keďže sa jedná o určenie vyživovacej povinnosti k dieťaťu do budúcnosti na čas po rozvode. Za odôvodnené mesačné výdavky otca súd považoval najmä platenie nákladov na bývanie vo výške 230,- Eur, splácanie spoločného úveru manželov vo výške 138,- Eur, primerané náklady na ošatenie, stravu a hygienu otca, vedenie domácnosti, poistenie, telekomunikačné náklady.

37. Matka maloletého je nezamestnaná, nemá žiadny vlastný príjem. Náklady na vedenie svojej domácnosti pokrýva z invalidného dôchodku syna Jaroslava vo výške 210,- Eur, výživného na mal. Petra od otca, prídavku na dieťa 25,- Eur, kompenzačného príspevku na pohonné hmoty 35,- Eur, manželského výživného 50,- Eur a podľa vlastných slov z príspevkov od svojich rodičov a známych. Za odôvodnené mesačné výdavky matky súd považoval predovšetkým náklady na bývanie, ktoré je v príslušnej časti potrebné považovať aj za odôvodnené potreby mal. A., F. ako primerané náklady na ošatenie, stravu a hygienu, televíziu, internet a telekomunikačné služby. Súd skúmal aj odôvodnené potreby maloletého. Za opodstatnené a v zásade nevyhnutné výdavky je potrebné počítať náklady na bezlaktózovú stravu, oblečenie, obuv, hygienické potreby, tiež primerané výdavky súvisiace so školou so zohľadnením individuálnej dištančnej výučby maloletého. V konaní bolo preukázané a medzi rodičmi nebolo sporné, že maloletý má dlhodobu nepriaznivú zdravotnú stav, ktorý si vyžaduje častejšie návštevy odborných lekárskeho ambulancií, má zvýšené výdavky súvisiace s jeho hospitalizáciami a rehabilitáciami, tiež so zakupovaním ortopedických pomôcok v rozsahu, ktorý nie je hrazený zo zdravotného poistenia. S uvedeným sú spojené predovšetkým zvýšené výdavky na pohonné hmoty v súvislosti s dochádzaním za lekármi a so zakupovaním liekov. Súd prihliadol aj na zákonné kritérium pri určení výšky výživného v podobe miery starostlivosti jednotlivých rodičov o dieťa, keď v tomto smere mal súd preukázané, že o maloletého sa v rozhodujúcej miere stará matka.

38. S prihliadnutím na všetky uvedené skutočnosti súd zaviazal otca prispievať na výživu mal. A. na čas po rozvode sumou 200,- Eur mesačne. Súd vzal do úvahy, že na rozdiel od matky má otec vlastný príjem, na druhej strane má však otec aj určité odôvodnené a nevyhnutné výdavky. Nie je možné opomenúť, že výživné na maloleté dieťa slúži na uspokojovanie jeho odôvodnených potrieb a jeho účelom nie je súčasne v plnej, resp. rozhodujúcej miere nahrádzať príjem rodiča, ktorý sa o dieťa osobne stará. Súd zohľadnil, že navrhovateľka má s poukazom na nevyhnutnosť o niečo zvýšenej starostlivosti o maloletého kvôli jeho zdravotným problémom, objektívne zníženú možnosť zabezpečovať prostriedky na svoje živobytie, ako aj na financovanie potrieb maloletého vlastnou zárobkovou činnosťou. Súd vzal do úvahy aj vek maloletého 9 rokov a je potrebné konštatovať, že z predložených lekárskeho potvrdení nevyplývalo, že by zdravotný stav mal. A. bol porovnateľný so zdravotným stavom osoby, ktorá je odkázaná so zabezpečovaním všetkých svojich životných úkonov a potrieb (v zmysle prijímania stravy, obliekania, zabezpečovania osobnej hygieny a pod.) na iného, čomu v konečnom dôsledku zodpovedá aj posúdenie jeho zdravotného stavu pre účely priznania opatrovateľského príspevku matke, ktorý bol opakovane zamietnutý. Súd má za to, že napriek nepochybnej potrebe intenzívnejšej starostlivosti o maloletého nie je možné dospieť k záveru, že by matka objektívne nemohla vykonávať žiadnu zárobkovú činnosť, vrátane takých, ktoré nie sú nevyhnutne spojené s každodenným dochádzaním do zamestnania. Súd zastáva názor, že prispievanie na výživu maloletého v stanovenej výške je v schopnostiach a možnostiach otca a zodpovedá zákonným kritériám, z ktorých možno vyvodiť primeraný podiel otca na finančnom zabezpečovaní odôvodnených potrieb maloletého. V prevyšujúcej časti súd návrh matky ohľadom vyživovacej povinnosti otca zamietol.

39. Pokiaľ sa jedná o úpravu styku otca s mal. A., súd na základe vykonaných dôkazov dospel k záveru, že vzťah otca k maloletému sa ani počas ich spolužitia v spoločnej domácnosti nevytvoril na porovnateľnej úrovni, ako vzťah dieťaťa k matke. Príčinu tohto stavu pritom nemožno vidieť len v prístupe samotnej matky, ktorá podľa tvrdení otca už počas ich spolužitia mala brániť rozvinutiu ich vzájomného vzťahu, ale v dlhodobu nedostatočne proaktívnom postoji otca k budovaniu emocionálneho puta medzi

ním a synom. Z celého priebehu konania možno dospieť k záverom, podporeným vypracovaným znaleckým posudkom, že vzájomný antagonizmus, nerešpektovanie sa a hnev zo strany oboch rodičov títo nie sú schopní potlačiť v dostatočnej miere na to, aby tým negatívne neovplyvňovali emocionálne prežívanie dieťaťa, čo v konečnom dôsledku viedlo aj k jeho zhoršenému psychickému zdraviu a určitým negatívnym prejavom v jeho osobnosti. Nepotvrdili sa podozrenia z trestných činov týrania blízkej a zverenej osoby, kde poškodenými mali byť či už matka alebo otec maloletého, keď tieto trestné konania boli skončené odovzdaním veci na prejednanie priestupku. Je pravdou, že voči otcovi ako obvinenému sa v súčasnosti vedú vyššie uvedené neukončené trestné stíhanie, podstatou žiadneho z nich však nie je akékoľvek jeho neprimerané správanie k samotnému mal. A., pričom aj z obsahu vypracovaného znaleckého posudku nevyplývalo, že by samotný maloletý mal nejaké traumatické zážitky, resp. spomienky, ktoré by výrazne negatívne ovplyvňovali jeho vzťah k otcovi. Pokiaľ prezentoval antipatie k otcovi, v zásade sa odvolával na sprostredkované zážitky, resp. postoje matky. Znalčka po komplexnom vyšetrení a vyhodnotení osobností rodičov ako aj dieťaťa a ich vzájomných citových vzťahov konštatovala, že napriek nedostatkom aj v správaní a prístupe otca, predovšetkým v súvislosti s riešením konfliktných situácií s matkou v prítomnosti maloletého, vzťah dieťaťa k otcovi nie je taký negatívny ako to prezentuje matka, u maloletého neboli zaznamenané výrazné prejavy strachu z otca. Príčiny uvedeného znalkyňa videla jednak v menej angažovanom výchovnom prístupe otca k dieťaťu počas ich spolužitia, ako aj v pretrvávajúcom kritickom postoji otca voči matke. Okrem toho je postoj maloletého podľa znalkyne ovplyvňovaný aj tým, že matka svojím prístupom skôr posilňuje neistotu dieťaťa k otcovi a prenáša na dieťa svoje negatívne pocity k nemu. Znalčka pritom odporučila postupné obnovovanie kontaktov maloletého s otcom, s čím sa viac-menej stotožnili, s poukazom na aktuálne nastavenie vzťahu otca so synom, aj samotní účastníci konania. S prihliadnutím na okolnosti prejednávanej veci súd považoval za súladné so záujmom maloletého postupné obnovenie vzťahu s otcom, v počiatočnej fáze v kratších časových intervaloch, pričom súd prihliadol na pranie maloletého mať pri sebe určitú opornú osobu, ktorá by mu pomohla prekonať nedôveru k otcovi. Súd preto počas prvých troch mesiacov po právoplatnosti rozsudku upravil stretávanie sa otca s maloletým v rozsahu dvoch hodín raz za dva týždne za súčinnosti kvalifikovaného pracovníka orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Súd má za to, že v kombinácii so súčasne nariadeným výchovným opatrením v podobe povinnosti absolvovať sociálne a odborné poradenstvo je takáto úprava spôsobilá poskytnúť dobrý základ pre ďalšie postupné predlžovanie styku otca s maloletým tak, ako ho súd stanovil na nasledujúce obdobie. Za súčasného stavu nebolo možné predpokladať, či po určitom čase dodržiavania takto stanovenej úpravy styku dôjde k rozvinutiu vzťahu otca so synom do takej miery, aby sa mohli uskutočňovať ich stretnutia aj v trvaní niekoľkých dní vrátane prespávania.

40. Pokiaľ matka prejavovala vo vzťahu k styku otca s maloletým určité obavy spojené so zdravotným stavom dieťaťa, predovšetkým jeho oslabenou imunitou a s poukazom na aktuálnu epidemiologickú situáciu, je samozrejmé, že konkrétna realizácia styku, ako aj plnenia uloženého výchovného opatrenia bude prispôbená aktuálnym objektívnym okolnostiam. Súd dáva do pozornosti, že hoci bola preukázaná oslabená imunita maloletého, tento má jednak nastavenú príslušnú medikamentóznú liečbu, pričom zo žiadnej z predložených lekárske správ nemožno vyvodiť záver, že by u maloletého bola odporúčaná jeho úplná izolácia a vyhýbanie sa akýmkoľvek kontaktom s inými osobami, a to v takom rozsahu, že by nebolo možné ani jeho stretnutie s otcom v primerane bezpečnom prostredí bez prítomnosti veľkého množstva iných osôb. Otec ako rodič si prirodzene musí byť vedomý zdravotného stavu svojho dieťaťa a prispôbiť tomu svoje správanie počas stretnutia s maloletým, ako aj mimo neho. Je zrejmé, že lekárske vyšetrenia a návštevy odborných ambulancií s maloletým absolvuje matka a otec má teda obmedzenú možnosť detailného oboznámenia sa so zdravotným stavom dieťaťa a jeho potrebami v tomto smere. Aj preto súd považoval za dôvodné stanoviť vo svojom rozhodnutí úpravu pravidelného informovania otca o maloletom zo strany matky, predovšetkým o okolnostiach jeho zdravotného stavu, ako aj školských výsledkoch, čo je práve v konečnom dôsledku spôsobilé napomôcť otcovi zodpovednejšie sa pripraviť na stretnutie s maloletým a vyvarovať sa prípadných rizikových činností.

41. Ako už bolo naznačené, súd považoval za dôvodné a v záujme maloletého aj odporúčanie znalkyne - psychologičky, ako aj návrh kolízneho opatrovníka a uložil maloletému a jeho rodičom aj výchovné opatrenie v podobe povinnosti podrobiť sa sociálnemu a odbornému poradenstvu s cieľom zlepšenia vzájomnej komunikácie rodičov a rozvíjaniu ich zdravého vzťahu s maloletým, a to v súčinnosti s Centrom pre deti a rodiny D. N., s ktorým spolupracuje orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Po

ozrejmění podstaty takejto ambulantnej formy poradenstva zo strany kolízneho opatrovníka je zrejmé, že výchovné opatrenie je možné realizovať aj bez rizika zhoršenia zdravotného stavu maloletého.

42. Podľa § 363 zákona č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

43. Keďže súd rozsudkom vo veci samej upravil na čas po rozvode styk otca s maloletým, odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené neodkladné opatrenie uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. XP/X/XXXX zo dňa 17.02.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. XXCoP/XX/XXXX zo dňa 20.07.2020. S poukazom na § 363 CMP preto súd uvedené neodkladné opatrenie zrušil.

44. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Iné rozhodnutie by prichádzalo do úvahy, keby súd s poukazom na § 54 CMP dospel k záveru, že priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov by bolo s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Hoci zo strany navrhovateľky v priebehu konania bol podaný návrh na priznanie náhrady trov, súd dospel k záveru, že nebolo na mieste odchyliť sa od zákonného pravidla pre mimosporové konania a aplikovať uvedenú výnimku. Otec síce spočiatku nesúhlasil s rozvodom manželstva, následne tento svoj postoj zmenil, uvedená okolnosť však nemala podstatnejší význam vo vzťahu k priebehu konania a jeho trvaniu, keďže rozhodujúcimi okolnosťami, ktoré si vyžiadali vykonanie rozsiahlejšieho dokazovania, vrátane vypracovania znaleckého posudku, boli okolnosti starostlivosti o maloleté dieťa na čas po rozvode, vrátane otázok vyživovacej povinnosti a úpravy styku. V tomto smere bolo legitímnym právom otca mať rozdielny názor v týchto otázkach oproti postoju matky. S poukazom na celkový priebeh konania súd nezistil, že by zo strany niektorého z účastníkov dochádzalo k jeho neodôvodnenému predlžovaniu, resp. zneužívaniu svojich práv na úkor druhého účastníka.

45. V konaní vznikli štátu trovy v podobe nákladov znaleckého dokazovania. Uznesením č.k. XXP/XX/XXXX-XXX zo dňa 07.01.2021 súd priznal znalkyni O.. O. W. R. vo výške 638,96 Eur. Z tejto sumy časť vo výške 300,- Eur bola znalkyni vyplatená z preddavku zloženého otcom maloletého a zvyšná časť 338,96 Eur bude vyplatená z rozpočtových prostriedkov štátu. Hoci aktuálna procesná úprava neobsahuje výslovné pravidlá pre rozhodovanie o trovách štátu v civilnom konaní, s poukazom na čl. 3 základných princípov Civilného mimosporového poriadku má súd za to, že je možné analogicky vychádzať z predošlej úpravy v § 148 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb., podľa ktorej štát má podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil. Ak sú u niektorého účastníka predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov, náhrada trov sa proti tomuto účastníkovi zníži o rozsah, ktorý mu súd priznal. Keďže vypracovanie znaleckého posudku v prejednávanej veci bolo odôvodnené potrebou zistenia skutočného stavu veci aby bolo možné rozhodnúť v záujme maloletého dieťaťa, získanie tohto dôkazného prostriedku bolo v záujme obidvoch rodičov a preto by mali znášať s ním spojené náklady na polovicu, t.j. každý v sume 319,48 Eur. Keďže otec dieťaťa už zložil preddavok vo výške 300,- Eur, súd ho zaviazal na nahradenie zvyšnej časti trov štátu vo výške 19,48 Eur. Matke dieťaťa súd neuložil povinnosť nahradiť trovy štátu, keďže v priebehu konania jej bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov a tiež jej bol priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci rozhodnutím Centra právnej pomoci.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 362 ods. 1 veta prvá zákona č. 160/2015 Z.z., Civilný sporový poriadok).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom

konaní, náležitostíou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 63 CMP),
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému alebo o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do 3 mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.